

Focus 14 Blue

Monitor brajlowski Podręcznik użytkownika

Freedom Scientific Inc.

Opublikowany przez:
Freedom Scientific Inc
11800 31st Court North
St. Petersburg, Florida 33716-1805
USA
<http://www.freedomscientific.com>

Tłumaczenie i dystrybucja na terenie kraju:

Altix Sp. z o.o.
ul. Chlubna 88
03-051 Warszawa
Polska
<http://www.altix.pl>

Informacje umieszczone w tym dokumencie mogą bez wcześniejszego powiadomienia ulegać zmianom. Żaden fragment tej publikacji nie może być powielany ani przekazywany bez zgody Freedom Scientific.

Copyright © 2012 Freedom Scientific, Inc. Wszelkie prawa zastrzeżone.

JAWS jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Freedom Scientific w Stanach Zjednoczonych i innych krajach. Microsoft i Windows są zastrzeżonymi znakami towarowymi firmy Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych i/lub w innych krajach.

Spis treści

Cechy	4
Istotne uwagi	4
Co zawiera opakowanie?	4
Wygląd	5
Elementy sterujące	6
Przyciski nawigacyjne (góra-dół) i przyciski trybu	6
Przyciski wyboru	6
Belki góra-dół	6
Klawisze przewijania	7
Przyciski przywoływania kursora	7
Tabela funkcji uaktywnianych przez jednoczesne naciśnięcie wielu elementów sterujących	7
Przycisk zasilania	8
Bateria wewnętrzna	8
Podłączanie monitora Fokus	8
Dodawanie obsługi JAWS dla monitora Fokus	9
Konfigurowanie połączenia USB	9
Konfigurowanie połączenia Bluetooth	10
BrailleIn	12
Pisanie skrótami brajlowskimi	12
Tryb nauki brajla	13
Konfigurowanie monitora Fokus	13
Położenie komórek statusu	14
Czytana linia	14
Regulowana twardość punktów brajlowskich	14
Menu monitora	14
Bluetooth ID	14
Powtarzanie klawisza	14
Opóźnienie usypiania monitora	15
Przegląd poleceń klawiszowych monitora Fokus	15
Klawisze modyfikujące	15
Klawisze funkcyjne	16
Klawisze specjalne	16
Polecenia nawigacyjne	17
Klawisze szybkiej nawigacji w Microsoft Word	19
Polecenia do zaznaczania tekstu	19
Zaznaczanie przy użyciu klawiszy przywoływania kursora	20
Polecenia brajlowskie	20
Polecenia Windows	21
Polecenia do zaznaczania	21
Polecenia JAWS	22
Polecenia kursorów	23
Funkcje narzędziowe	23
Warunki środowiskowe	24
Przechowywanie	24
Działanie	24
Tryb diagnostyczny	24
Wchodzenie i wychodzenie do/z trybu diagnostycznego	24
Test przycisków przywoływania	24
Test wyświetlania/czyszczenia	24
Test klawiszy i elementów sterujących	25
Tryb informacyjny baterii	26
Rozwiązywanie problemów	26

Cechy

Monitor brajlowski Focus 14 Blue zapewnia dotykowy interfejs do obsługi komputera. Jego wyjątkowo małe rozmiary sprawiają, że idealnie nadaje się do noszenia przy sobie i używania z notebookami, telefonami komórkowymi oraz innymi urządzeniami przenośnymi.

Oto najważniejsze cechy Focus 14 Blue:

- 14 odświeżalnych komórek brajlowskich
- Przyciski przywoływania kursora nad każdą komórką brajlowską
- 8-klawiszowa klawiatura brajlowska w stylu Perkins z dwoma dodatkowymi klawiszami SHIFT
- Dwa przyciski przewijania, dwie belki (góra-dół) i dwa przyciski wyboru
- Przyciski nawigacyjne (góra-dół) i przyciski trybu na każdym z dwóch końców wyświetlacza, służące do szybkiej nawigacji po plikach, listach i menu
- VariBraille - regulowana sztywność (twardość) punktów brajlowskich
- Możliwość skonfigurowania komórek statusu na dowolnym z końców wyświetlacza
- Połączenie USB z komputerem
- Bezprzewodowe połączenie Bluetooth®
- Wsparcie dla wybranych telefonów komórkowych i innych mobilnych urządzeń przez aplikacje firm trzecich

Istotne uwagi

Urządzenie to nie posiada żadnych komponentów przeznaczonych do naprawy przez użytkownika. Wszystkie nieautoryzowane próby naprawy lub wymiany komponentów wewnętrznych, związane z otwarciem obudowy, spowodują utratę gwarancji produktu.

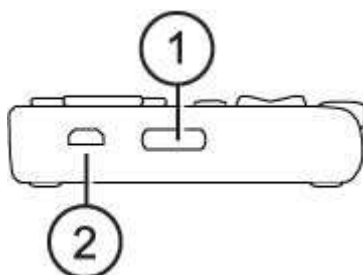
Co zawiera opakowanie?

W opakowaniu monitora Focus powinny znajdować się wszystkie poniższe elementy. Jeśli po otwarciu opakowania, zauważą Państwo brak jakiegokolwiek elementu, prosimy o kontakt do handlowca lub o telefon do działu obsługi klienta, pod numer: 022 6769095.

- Monitor brajlowski Focus 14 Blue
- Ładowarka AC
- Kabel USB, około 1,8 m
- Futerał do przenoszenia
- Podręcznik w druku i w brajlu
- Płyta Companion CD
- Karta rejestracyjna i gwarancyjna
- Piankowe wypełnienia osłaniające produkt

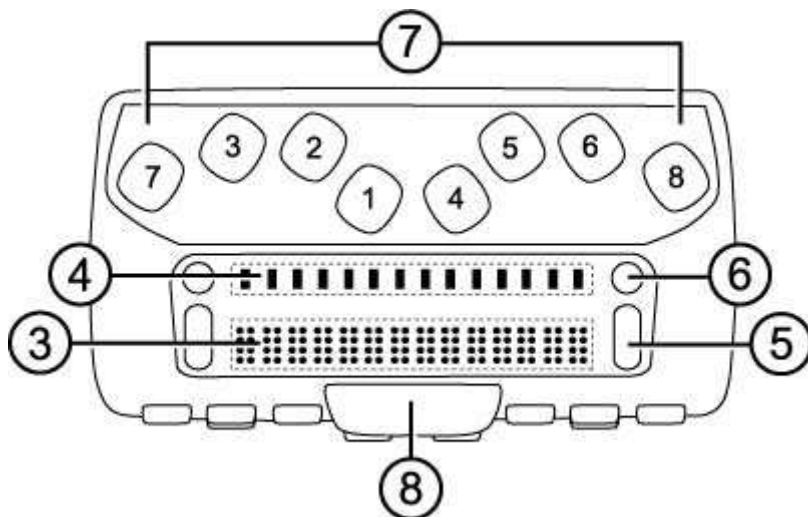
Wygląd

Na lewej ścianie monitora, przesuając się od przodu do tyłu, znajdziemy zaokrąglony przycisk zasilania (1) oraz standardowy port micro USB (2). Port USB pozwala podłączyć monitor do komputera lub do ładowarki AC przy pomocy dostarczonego kabla USB.

Odświeżalne komórki brajlowskie (3) są umieszczone blisko przedniej części urządzenia. Nad każdą komórką brajlowską znajduje się przycisk przywoływania kursora [4]. Na obu krańcach wyświetlacza, znajdują się przyciski nawigacyjne (góra-dół) [5], przeznaczone do szybkiej nawigacji. Nad każdym przyciskiem nawigacyjnym umieszczony jest przycisk trybu (6), który służy do cyklicznego przełączania różnych trybów nawigacji.

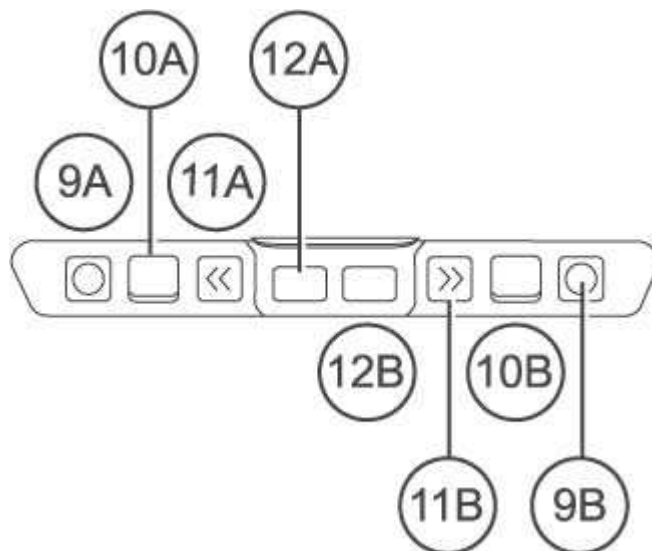
Bezpośrednio nad przyciskami przywoływania kursora, znajduje się osiem klawiszy, przypominających te z klawiatury brajlowskiej w stylu Perkins (7). Są to, licząc od lewej do prawej, następujące klawisze: 7, 3, 2, 1, 4, 5, 6 oraz 8. Klawisze są używane do wprowadzania poleceń. W centralnej części przedniej krawędzi urządzenia, tuż przed wyświetlaczem, znajduje się **SPACJA** (8). Klawisz spacji, używany razem z klawiszami brajlowskimi, służy do wprowadzania poleceń.

Na frontowej krawędzi monitora Focus, licząc od lewej do prawej, znajdują się następujące elementy sterujące:

- **Lewy przycisk wyboru** (9a)
- **Lewa belka góra-dół** (10a)
- **Lewy przycisk przewijania** (11a)
- **Lewy klawisz SHIFT** (używany w połączeniu ze **SPACJĄ**, klawiszami brajlowskimi oraz z innymi przyciskami sterującymi, przeznaczonymi do wprowadzania poleceń) (12a)
- **Prawy klawisz SHIFT** (używany w połączeniu ze **SPACJĄ**, klawiszami brajlowskimi oraz z innymi przyciskami sterującymi, przeznaczonymi do wprowadzania poleceń) (12b)
- **Prawy przycisk przewijania** (11b)

- **Prawa belka góra-dół (10b)**
- **Prawy przycisk wyboru (9b)**

Elementy sterujące

Monitor brajlowski Focus 14 Blue posiada dwa przyciski nawigacyjne (góra-dół), dwa przyciski trybu, dwa przyciski przewijania, dwie belki (góra-dół), dwa przyciski wyboru i przyciski przywoływania kursora nad każdą komórką brajlowską. Zobacz diagram poniżej sekcji Przyciski przywoływania kursora aby uzyskać pełną listę wszystkich wielofunkcyjnych elementów sterujących.

Uwaga: Jeśli zdecydują się Państwo na używanie monitora Focus z aplikacjami typu Screen Reader firm trzecich, na komputerze lub na innym urządzeniu przenośnym, prosimy o zapoznanie się z dokumentacją dołączoną do tego oprogramowania, ponieważ funkcje tych elementów sterujących, mogą się różnić od tego jak one działają pod kontrolą JAWS.

Przyciski nawigacyjne (góra-dół) i przyciski trybu

Przyciski nawigacyjne (góra-dół) monitora Focus umożliwiają szybką nawigację po plikach, listach i menu. W pliku można przemieszczać się liniami, zdaniami, akapitami lub przewijać do tyłu i do przodu. Aby przełączać się pomiędzy tymi czterema trybami nawigacji, prosimy naciskać przycisk Trybu umieszczony ponad każdym przyciskiem nawigacyjnym. W oknie dialogowym można przemieszczać się pomiędzy dostępnymi kontrolkami, a nawet wchodzić z nimi w interakcje. W menu można przemieszczać się w górę i w dół po elementach menu.

Przyciski wyboru

Wklęsłe przyciski wyboru, używane samodzielnie, kontrolują funkcję automatycznego przewijania. W kombinacji z innymi elementami sterującymi, wykonują wiele różnych funkcji.

Belki góra-dół

Belki góra-dół umożliwiają poruszanie się w dół lub w górę o linię. Prosimy nacisnąć górę belki, aby przejść w górę o jedną linię; prosimy nacisnąć dół belki, aby przejść o jedną linię w dół. Belki w połączeniu z przyciskami przewijania, pozwalają przenosić kursor na początek lub koniec linii w której kursor się znajduje. Prosimy nacisnąć przycisk przewijania i górę belki, aby

przejsć na początek linii. Prosimy nacisnąć przycisk przewijania i dół belki, aby przejść na koniec linii.

Klawisze przewijania

Klawisze przewijania, przewijają o jedną długość wyświetlacza w prawo lub w lewo (14 komórek). Aby przewinąć tekst na wyświetlaczu w lewo, prosimy nacisnąć przycisk przewijania (z wypukłym symbolem podwójnej strzałki w lewo), znajdujący się z lewej strony przedniego panelu monitora Focus; aby przewinąć tekst na wyświetlaczu w prawo, prosimy nacisnąć przycisk przewijania (z wypukłym symbolem podwójnej strzałki w prawo), znajdujący się z prawej strony przedniego panelu monitora Focus. Można odwrócić działanie przycisków przewijania tak, aby prawy przewijał w lewo, a lewy w prawo. Prosimy zajrzeć do pomocy Menedżera klawiatury JAWS aby uzyskać szczegółowe informacje na temat tej modyfikacji oraz przypisać innych przycisków sterujących.

Przyciski przywoływania kursora

Nad każdą komórką brajlowską, znajdują się przyciski przywoływania kursora. Prosimy wcisnąć przycisk przywoływania, aby przenieść kursor do tego miejsca albo uaktywnić łącze na stronie internetowej lub w wiadomości e-mail. W trybie liniowym wciśnięcie przycisku przywoływania pozwala otwierać menu i wybierać opcje.

Prosimy wcisnąć i przytrzymać **LEWY** lub **PRAWY PRZYCISK PRZEWIJANIA** wciskając jednocześnie **PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA KURSORA**, aby symulować kliknięcie w tym miejscu prawym klawiszem myszy.

Tabela funkcji uaktywnianych przez jednoczesne naciśnięcie wielu elementów sterujących

Funkcja	Polecenie
Włącz Tryb automatycznego przewijania	LEWY WYBÓR+PRAWY WYBÓR
Zmniejsz tempo automatycznego przewijania	LEWY WYBÓR
Zwiększ tempo automatycznego przewijania	PRAWY WYBÓR
Kliknięcie lewym przyciskiem myszy	KLAWISZ PRZEWIJANIA+KLAWISZ PRZYWOŁYWANIA KURSORA
Control+Kliknięcie lewym przyciskiem myszy	AKORD PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA
Strona w dół	LEWY lub PRAWY WYBÓR+DÓŁ BELKI
Strona w górę	LEWY lub PRAWY WYBÓR+GÓRA BELKI
Początek pliku	LEWY PRZYCISK PRZEWIJANIA+PRZYCISK WYBORU
Koniec pliku	PRAWY PRZYCISK PRZEWIJANIA+PRZYCISK WYBORU
Koniec	KLAWISZ PRZEWIJANIA+DÓŁ BELKI
Początek	KLAWISZ PRZEWIJANIA+GÓRA BELKI
Następna linia	DÓŁ BELKI
Poprzednia linia	GÓRA BELKI
Przewiń w lewo	LEWY PRZYCISK PRZEWIJANIA
Przewiń w prawo	PRAWY PRZYCISK PRZEWIJANIA

Zaznacz tekst	LEWY SHIFT+PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA KURSORA
Zaznacz blok	PRAWY SHIFT+PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA KURSORA na początku bloku; powtórzyć na końcu bloku
Włącz/wyłącz PRZYCISKI NAWIGACYJNE	AKORD LEWY lub PRAWY PRZYCISK TRYBU

Przycisk zasilania

Przycisk zasilania włącza lub wyłącza monitor Focus, gdy nie jest on podłączony do USB. Prosimy wcisnąć i przytrzymać go przez trzy sekundy, aby włączyć monitor i wcisnąć i przytrzymać go ponownie przez trzy sekundy, aby wyłączyć monitor.

Bateria wewnętrzna

Focus 14 Blue posiada wbudowaną baterię do obsługi Bluetooth. Wykorzystując połączenie Bluetooth, Focus oferuje około 20 godzin typowej pracy. Aby sprawdzić stan baterii podczas pracy monitora, prosimy nacisnąć przycisk zasilania, aby wyświetlić procentowo poziom naładowania baterii. Prosimy wcisnąć klawisz przywoływania kursora lub dowolny inny przycisk sterujący, aby powrócić do normalnej pracy.

Gdy poziom naładowania baterii wynosi odpowiednio 20 procent, 10 procent oraz 5 procent, wyświetlane jest ostrzeżenie o niskim stanie baterii, sygnalizując, że należy podłączyć ładowarkę. Można odrzucić ten komunikat, naciskając przycisk przywoływania kursora.

Do ładowania baterii, należy używać ładowarki dostarczonej razem z Państwa urządzeniem. Nawet gdy połączenie Bluetooth jest aktywne, używając dołączonej ładowarki, urządzenie potrzebuje trzech godzin, aby się naładować. Jeśli monitor zostanie podłączony przed całkowitym rozładowaniem baterii, czas ładowania może być krótszy. Bateria monitora Focus ładuje się również wówczas, kiedy urządzenie jest podłączone kablem USB do komputera, jednakże takie ładowanie trwa dłużej niż tradycyjne, przy użyciu ładowarki. Monitor Focus może być używany podczas ładowania baterii.

Ostrzeżenie: Urządzenie nie może być serwisowane przez użytkownika. Występuje ryzyko porażenia prądem o wysokim napięciu.

Podłączanie monitora Fokus

Monitor brajlowski Focus można podłączyć do komputera, używając portu USB albo Bluetooth. Jeśli podłączą Państwo monitor używając USB, to będzie on zasilany z komputera przez łączący kabel USB. Również wbudowana bateria będzie wtedy ładowana.

Jak tylko podłączą Państwo kabel USB do komputera, Focus natychmiast się włączy. Gdy kabel USB zostanie odłączony, Focus wyłączy się. Wciśnięcie przycisku zasilania przy podłączonym USB, spowoduje wyświetlenie nazwy modelu, wersji firmware, stanu baterii, a także liter US w dwóch ostatnich komórkach, które sygnalizują, że urządzenie jest podłączone do USB. Naciśnięcie przycisku przywoływania kursora, przywróci monitor do normalnego działania.

Bluetooth to technologia połączenia bezprzewodowego krótkiego zasięgu. Urządzenia z funkcją Bluetooth mogą się komunikować między sobą, jeśli dzieli je odległość około 10 metrów, nie wymagają wówczas połączenia kablem. Oznacza to, że można używać monitora Focus

zarówno jako monitora brajlowskiego jak i klawiatury do obsługi komputera, który znajduje się np. w drugim końcu pokoju.

W celu skorzystania z Bluetooth, muszą Państwo zestawić połączenie z komputerem wyposażonym w Bluetooth. Większość nowoczesnych komputerów typu notebook, mobilnych telefonów i komputerów stacjonarnych oferuje wbudowaną obsługę bluetooth. Jednakże nie wszystkie. Jeśli Państwa komputer nie posiada wbudowanego bluetooth, to będą Państwo musieli kupić zewnętrzny adapter USB bluetooth i zainstalować odpowiednie dla niego sterowniki, w celu uzyskania tej funkcjonalności. Prosimy zapoznać się z dokumentacją dostarczoną z urządzeniem bluetooth, aby upewnić się, że bluetooth jest poprawnie skonfigurowany.

Dodawanie obsługi JAWS dla monitora Fokus

Jeśli używają Państwo monitora Focus Blue z JAWS 10 lub wcześniejszym, to przed jego podłączeniem do komputera należy zainstalować sterownik, znajdujący się na dostarczonej wraz z monitorem płycie CD.

Uwaga: Prosimy odłączyć monitor Focus od komputera podczas wykonywania poniższych kroków. Pozostawienie monitora podłączonego podczas tego procesu zakończy się nieprawidłową instalacją i uniemożliwi poprawne działanie monitora.

1. Prosimy umieścić w napędzie płytę "Focus Blue Companion CD". Gdy otworzy się okno dialogowe "Freedom Scientific Focus Setup", prosimy wybrać "Install Windows driver". Podczas instalacji sterownika, usłyszą Państwo serię krótkich dźwięków.
2. Gdy instalacja się zakończy, prosimy wybrać przycisk OK, aby uruchomić ponownie komputer.

JAWS 11 i późniejsze automatycznie instalują pliki potrzebne do używania monitora Focus Blue podczas instalacji JAWS. Przed wykonaniem próby zestawienia połączenia Focus 14 Blue przez USB lub Bluetooth, prosimy upewnić się, że JAWS 11 lub późniejszy jest zainstalowany i uruchomiony.

Uwaga: Jeśli zdecydują się Państwo używać monitora Focus pod kontrolą aplikacji czytających ekran innych niż JAWS, trzeba będzie zainstalować odpowiedni sterownik z płyty "Companion CD". Po zainstalowaniu oprogramowania, prosimy zapoznać się z jego dokumentacją, w celu uzyskania informacji na temat konfigurowania i używania monitora Focus, z tą konkretną aplikacją, ponieważ niektóre polecenia mogą odbiegać od tych stosowanych z JAWS.

Konfigurowanie połączenia USB

Aby skonfigurować monitor brajlowski Focus Blue do współpracy z JAWS przez USB, prosimy wykonać co następuje:

1. Prosimy zestawić połączenie USB pomiędzy monitorem Focus a komputerem przy pomocy dostarczonego kabla USB.
2. Windows rozpozna monitor i zainstaluje odpowiednie sterowniki.

Uwaga: W Windows XP otworzy się Kreator wyszukiwania nowego sprzętu, z prośbą o wskazanie sterownika. Prosimy wybrać opcję automatycznie zainstaluj oprogramowanie, następnie prosimy wybrać Zakończ, aby zakończyć instalację.

3. Jak tylko Windows potwierdzi, że sprzęt został pomyślnie zainstalowany, prosimy zamknąć a następnie uruchomić ponownie JAWS. JAWS automatycznie wykryje i zacznie używać monitor brajlowski Focus 14 Blue.

Konfigurowanie połączenia Bluetooth

W celu bezprzewodowego używania Focus Blue z JAWS przez bluetooth, należy nawiązać połączenie bluetooth pomiędzy monitorem Focus a komputerem.

Aby nawiązać połączenie bluetooth pomiędzy monitorem Focus a komputerem, używając Windows 7 lub Vista, prosimy wykonać następujące czynności:

1. Prosimy upewnić się, że na komputerze z JAWS jest uruchomiony Bluetooth. Jeśli używają Państwo zewnętrznego adaptera USB Bluetooth, prosimy umieścić go w porcie i upewnić się, że został prawidłowo wykryty.
2. Prosimy włączyć Focus. Wyświetli się wersja oprogramowania oraz stan baterii.
3. Na komputerze, prosimy wejść do Panelu sterowania i w polu Wyszukiwania wpisać "bluetooth".
4. Prosimy nacisnąć **TAB**, aby przejść do przycisku Dodaj urządzenie Bluetooth i nacisnąć **ENTER**. Komputer rozpocznie wyszukiwanie urządzeń Bluetooth. Może to zająć kilka sekund. Po zakończeniu wyszukiwania znajdą się Państwo na liście urządzeń.
5. Prosimy użyć klawiszy **STRZAŁEK**, aby wybrać właściwy monitor Focus z listy, na przykład, F14 X, gdzie X to 8-cyfrowy adres MAC bluetooth, który jest inny dla każdego urządzenia bluetooth, a następnie prosimy wybrać Dalej. Jeśli monitor Focus nie został znaleziony, prosimy upewnić się, że jest on włączony i wybrać przycisk Szukaj ponownie.
6. Prosimy wybrać przycisk Kod dostępu, wpisać w polu edycyjnym 0000, następnie wybrać Dalej.
7. Po kilku sekundach, otrzymają Państwo komunikat z informacją, że urządzenie Bluetooth zostało pomyślnie połączone. Prosimy nacisnąć przycisk Zamknij.

Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 12 lub wcześniejszej, to będą Państwo musieli znaleźć numer portu wyjściowego przypisany do monitora Focus, ponieważ jest to port, którego JAWS będzie używał do komunikacji z monitorem. Aby zobaczyć informacje o porcie COM, prosimy wybrać Zmień ustawienia Bluetooth, aby otworzyć okno Ustawienia Bluetooth, a następnie przejść do strony Porty COM. JAWS 13 i późniejsze automatycznie wykrywają właściwy port COM.

Aby ustanowić połączenie bluetooth pomiędzy monitorem Focus a komputerem używając Windows XP, prosimy wykonać następujące czynności:

1. Prosimy upewnić się, że na komputerze z JAWS jest uruchomiony Bluetooth. Jeśli używają Państwo zewnętrznego adaptera USB Bluetooth, prosimy umieścić go w porcie i upewnić się, że został prawidłowo wykryty.
2. Prosimy włączyć Focus. Wyświetli się wersja oprogramowania oraz stan baterii.
3. Na komputerze, prosimy wejść do Panelu sterowania i wybrać Urządzenia Bluetooth.
4. Gdy otworzy się okno Urządzenia bluetooth, prosimy nacisnąć **TAB**, przejść na przycisk Dodaj i nacisnąć **ENTER**.
5. Prosimy użyć **SPACJI**, aby zaznaczyć pole wyboru Moje urządzenie zostało podłączone i jest gotowe do rozpoznania i wcisnąć Dalej, aby rozpocząć wyszukiwanie urządzeń

Bluetooth. Może to zająć kilka sekund. Po zakończeniu wyszukiwania znajdą się Państwo na liście urządzeń.

6. Prosimy użyć klawiszy **STRZAŁEK**, aby wybrać z listy właściwy monitor Focus, na przykład F14 X, gdzie X to 8-cyfrowy adres MAC bluetooth, który jest inny dla każdego urządzenia bluetooth, następnie prosimy wybrać Dalej. Jeśli monitor Focus nie został znaleziony, prosimy upewnić się, że jest on włączony i wybrać przycisk Szukaj ponownie.
7. Prosimy wybrać przycisk opcji Użyj klucza podanego w dokumentacji, wcisnąć TAB, aby przejść do pola edycyjnego klucza, wpisać 0000 i wcisnąć Dalej.
8. Po kilku sekundach wyświetlony zostanie komunikat o udanym połączeniu oraz o przypisaniu wejściowego i wyjściowego portu COM. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 12 lub wcześniejszej, prosimy zanotować numer portu wychodzącego, ponieważ jest to port przez który JAWS komunikuje się z Focus.
9. Prosimy wybrać Zakończ, aby zamknąć kreatora i OK, aby zapisać ustawienia i zamknąć okno dialogowe Urządzeń Bluetooth.

Uwaga: Ustawienia nie zostaną zapisane, jeśli nie zamkniemy okna kreatora i Urządzeń bluetooth.

Aby używać połączenia bluetooth należy skonfigurować JAWS. Nie jest konieczne, aby przed użyciem bluetooth ustanowione było połączenie USB. Jeśli nie mają Państwo jeszcze ustanowionego połączenia USB z monitorem Focus, prosimy wykonać następujące czynności:

1. Prosimy wcisnąć **INSERT+J**, aby otworzyć okno JAWS.
2. Prosimy nacisnąć **ALT+O**, aby otworzyć menu Opcje i wybrać Brajl, aby otworzyć okno dialogowe Podstawowe ustawienia brajla.
3. Prosimy nacisnąć **TAB**, aby przejść do przycisku Dodaj monitor brajlowski i nacisnąć **ENTER**.
4. Na liście monitorów brajlowskich, prosimy wybrać Focus i nacisnąć **SPACJĘ**, aby zaznaczyć wybór, następnie nacisnąć Dalej.
5. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 13 lub późniejszej, w polu kombi Wybierz port wyjściowy, prosimy wybrać Bluetooth. W przeciwnym przypadku, należy wybrać port COM, odpowiadający numerowi portu, który został wyświetlony po zakończeniu parowania monitora Focus.
6. Prosimy wybrać Dalej i upewnić się, że Focus jest wybrany jako monitor domyślny.
7. Po wybraniu Zakończ, zostaną Państwo poinformowani, że należy uruchomić ponownie JAWS, by dokonane zmiany dały efekt. Prosimy wybrać OK, aby zamknąć komunikat i jeszcze raz, aby zamknąć okno dialogowe Podstawowe ustawienia brajla.
8. Po ponownym uruchomieniu JAWS komunikacja z Focus Blue przez Bluetooth powinna zostać nawiązana. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 13 lub późniejszej, JAWS automatycznie wykryje poprawny port szeregowy Bluetooth.

Jeśli używają Państwo monitora Focus przez USB i pragną Państwo przełączyć się, aby używać połączenia bluetooth, należy wykonać następujące czynności:

1. Prosimy wcisnąć **INSERT+J**, aby otworzyć okno JAWS.
2. Prosimy nacisnąć **ALT+O**, aby otworzyć menu Opcje i wybrać Brajl, aby otworzyć okno dialogowe Podstawowe ustawienia brajla.
3. Prosimy upewnić się, że w polu kombi "Domyślny monitor brajlowski" wybrany jest Focus, a następnie wybrać przycisk Edytuj ustawienia.
4. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 13 lub późniejszej, w polu kombi Wybierz port wyjściowy, prosimy wybrać Bluetooth. W przeciwnym przypadku, prosimy wybrać port COM, odpowiadający numerowi portu, który został wyświetlony po zakończeniu parowania monitora Focus.

5. Prosimy wybrać OK, następnie uruchomić ponownie JAWS, by dokonane zmiany przyniosły efekt. Prosimy wybrać OK, aby zamknąć ten komunikat i jeszcze raz OK, aby zamknąć okno dialogowe Podstawowe ustawienia brajla.
6. Po ponownym uruchomieniu JAWS komunikacja z Focus Blue przez Bluetooth powinna zostać nawiązana. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 13 lub późniejszej, JAWS automatycznie wykryje poprawny port szeregowy Bluetooth.

Kiedy JAWS zostanie skonfigurowany w taki sposób, by komunikował się z Focus Blue przez bluetooth, będzie można przełączać się pomiędzy USB i bluetooth, a JAWS za każdym razem będzie automatycznie wykrywał połączenie, bez potrzeby zmiany jakichkolwiek ustawień. Na przykład, jeśli podłączą Państwo kabel USB i zrestartują JAWS, to monitor będzie pracował z JAWS przez USB. Jeśli odłączą Państwo kabel USB, a następnie włączą Focus Blue i zrestartują JAWS, to monitor będzie pracował z JAWS przez Bluetooth.

Wciśnięcie przycisku zasilania pozwala sprawdzić stan naładowania baterii w procentach. W komórce 13 i 14 wyświetlane są także litery "BT". W ten sposób sygnalizowane jest aktywne połączenie bluetooth. Prosimy wcisnąć klawisz przywołania kursora, aby powrócić do normalnej pracy.

BrailleIn

Powinno być: Funkcja JAWS BrailleIn pozwala używać klawiatury monitora Focus do sterowania komputerem, przy użyciu zarówno poleceń Windows jak i poleceń określonych aplikacji. Ponadto używając klawiatury monitora brajlowskiego, można pisać zarówno skrótami brajlowskimi jak i brajlem komputerowym. Zaletą tego rozwiązania, to brak konieczności przełączania się pomiędzy klawiaturą komputera i monitora brajlowskiego, czy też wprowadzania specjalnego trybu, aby używać skrótów brajlowskich do sterowania komputerem i programami. Aby uzyskać spis skrótów klawiszowych, prosimy zajrzeć do sekcji Przegląd poleceń klawiszowych Focus tego podręcznika.

Pisanie skrótami brajlowskimi

Dzięki BrailleIn, pisząc skrótami brajlowskimi przy pomocy klawiatury w stylu Perkins, wpisywany tekst jest natychmiast zwrotnie tłumaczony na zwykły tekst, w bieżącym e-mailu, dokumencie lub formularzu. Jeśli aplikacja lub konkretne pole edycyjne nie obsługuje skrótów brajlowskich, JAWS oznajmia "Braj komputerowy", gdy włączone są komunikaty samouczka.

Skróty brajlowskie na wejściu są domyślnie wyłączone. Aby je włączyć, prosimy wykonać następujące czynności:

1. Prosimy wcisnąć **INSERT+F2** i wybrać Centrum ustawień.
2. W polu Wyszukiwania wpisać "Translacja skrótów brajlowskich" - bez cudzysłówów.
3. Prosimy naciskać **Strzałkę w dół**, aby przejść do opcji Translacja skrótów brajlowskich w przefiltrowanych wynikach wyszukiwania na drzewie.
4. Następnie prosimy wcisnąć **SPACJĘ**, aby przełączać różne ustawienia pola kombi Translacja skrótów brajlowskich. Dostępne ustawienia to Wyłączone, Tylko wyjście oraz Wejście i wyjście. Po ustawieniu tej opcji na Wyłączone, nie można wpisywać i czytać skrótów brajlowskich za pomocą monitora brajlowskiego. Po ustawieniu tej opcji na Tylko wyjście, można czytać skróty brajlowskie na monitorze brajlowskim, lecz wprowadzać można tylko brajl komputerowy. Po ustawieniu na Wejście i wyjście, można czytać i pisać skrótami brajlowskimi za pomocą monitora brajlowskiego. Domyślnie ta opcja jest wyłączona.

Uwaga: Translacja skrótów brajlowskich może zostać wyłączona lub włączona za pomocą opcji Translacja (**INSERT+V**) w aplikacjach, które na to pozwalają.

Tryb nauki brajla

Poznanie pisma brajla umożliwia dostępny w wersji JAWS 9.0.2169 lub późniejszej, Tryb nauki brajla. Gdy włączony jest tryb nauki brajla, po wciśnięciu przycisku przywoływania umieszczonego nad komórką brajlowską JAWS odczytuje wyświetlony znak. Gdy wcisną Państwo konkretny przycisk przywoływania kursora razem z lewym lub prawym przyciskiem Wyboru, JAWS oznajmi i przeliteruje napisany brajlem wyraz.

Aby uaktywnić Tryb nauki brajla, prosimy wykonać poniższe czynności:

1. Prosimy upewnić się, że monitor Focus jest podłączony do komputera przez Bluetooth lub port USB.
2. Prosimy wykonać jedną z następujących czynności:
 - o Nacisnąć **CTRL+INSERT+B**, aby otworzyć okno Dostosuj Opcje brajla (JAWS w wersji 12 lub wcześniejszej) lub
 - o Nacisnąć **INSERT+V**, aby otworzyć Szybkie ustawienia (JAWS w wersji 13 lub późniejszej) albo okno Dostosuj opcje JAWS (JAWS w wersji 12 lub wcześniejszej).
3. Prosimy zacząć pisać wyraz "nauki" aż pojawi się Tryb nauki, a następnie nacisnąć **SPACJĘ**, aby włączyć Tryb nauki. Jeśli używany jest JAWS w wersji 13, prosimy najpierw nacisnąć **TAB**, aby przejść na listę wyszukanych wyników, następnie nacisnąć **SPACJĘ**. Tryb nauki brajla będzie aktywny do momentu wyłączenia lub restartu JAWS.

Dodatkowo, poniższe polecenia są dostępne nawet gdy Tryb nauki brajla jest niedostępny:

- Prosimy Wcisnąć **Przycisk trybu+PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA KURSORA**, aby JAWS odczytał znak brajlowski umieszczony w komórce monitora lub
- Prosimy wcisnąć **PRZYCISK PRZYWOŁYWANIA+PRZYCISK WYBORU**, aby JAWS odczytał i przeliterował wyraz wyświetlony w brajlu.

Jest to przydatne, gdy potrzebują Państwo szybkiego przypomnienia i nie chcą włączać na stałe trybu nauki brajla.

Uwaga: Po odczytaniu znaku lub wyrazu JAWS powraca do standardowego trybu pracy.

Konfigurowanie monitora Fokus

Monitor brajlowski Focus udostępnia kilka funkcji, które można konfigurować w taki sposób, aby odpowiadały potrzebom użytkownika. Mogą Państwo dopasować lokalizację komórek statusu, zdefiniować pozycje początku i końca czytanej linii oraz różnicować twardość punktów brajlowskich.

Wszystkie te ustawienia są dostrajane w Centrum ustawień (JAWS w wersji 12 lub późniejszej). W Centrum ustawień prosimy wybrać Brajl, a następnie Zaawansowane. Aby uzyskać więcej informacji na temat używania Centrum ustawień, prosimy zajrzeć do pomocy JAWS dla Centrum ustawień. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 11 lub wcześniejszej, to ustawienia te są dostępne w Menedżerze konfiguracji JAWS.

Położenie komórek statusu

Mogą Państwo określić, czy informacyjne komórki statusu mają być położone z lewej czy z prawej strony monitora, albo zdecydować, żeby nie były wyświetlane w ogóle. Domyślnie, komórki statusu są umieszczone z lewej strony monitora.

Czytana linia

Określa początek i koniec obszaru komórek, na którym mają być wyświetlane informacje. Prosimy skorzystać z pól edycyjnych pokrętła o nazwie Czytana linia, aby wyświetlać informacje jedynie w tej części monitora, której chcą Państwo używać. Ustawienia domyślne są wyznaczane przez położenie komórek statusu oraz długość monitora.

Regulowana twardość punktów brajlowskich

Określa sztywność (twardość) punktów brajlowskich na monitorze Focus. Jest pięć poziomów twardości. Można dopasować monitor tak, by poziom sztywności najlepiej odpowiadał wrażliwości Państwa palców.

Menu monitora

Naciśnięcie **AKORDU z PUNKTAMI 1-4-7-8** podczas wyświetlania informacji o stanie monitora Focus, aktywuje menu, w którym mogą Państwo zobaczyć ID Bluetooth monitora Focus, zmienić czas powtarzania klawisza dla przycisków nawigacyjnych, i ustawić długość czasu oczekiwania po ostatnim naciśnięciu elementu sterującego, zanim monitor przejdzie w stan uśpienia.

Gdy menu zostanie otwarte po raz pierwszy, znajdują się Państwo na Bluetooth ID. Aby przemieszczać się po dostępnych ustawieniach, prosimy naciskać **AKORD PUNKTY 4-5** lub **AKORD PUNKTY 1-2**. Aby przemieszczać się po dostępnych opcjach ustawień, należy używać Belek góra-dół. Aby wyjść z menu i zapisać dokonane zmiany, prosimy wcisnąć **PUNKT 8**. Wciśnięcie **AKORD Z (AKORD PUNKTY 1-3-5-6)**, spowoduje wyjście z menu bez zapisywania zmian i powrót monitora do trybu pracy. Oba te polecenia spowodują powrót monitora do normalnego działania.

Dostępne opcje menu, zostały opisane w poniższych sekcjach.

Bluetooth ID

Opcja ta wyświetla ID bluetooth używane przez monitor Focus 14 Blue do identyfikacji, podczas parowania monitora z komputerem lub telefonem przenośnym. Domyślny ID bluetooth dla Focus 14 to fraza F14 plus 8 cyfr adresu MAC bluetooth. Adres MAC Bluetooth jest inny dla każdego monitora Focus. Będzie on użyteczny, jeśli będą Państwo parować monitor Focus z komputerem w otoczeniu, w którym będą inne monitory Focus Blue z uaktywnionym bluetooth i będzie istniało ryzyko połączenia się z niewłaściwym urządzeniem.

Powtarzanie klawisza

Ta opcja kontroluje prędkość, z jaką będą powtarzane przyciski nawigacyjne na monitorze, w momencie kiedy zostaną wciśnięte i przytrzymane przez pewien czas, na przykład w celu

szybkiego przewijania elementów na liście. Do wyboru są cztery opcje: off (wyłączone), slow (wolne), medium (średnie) oraz fast (szybkie). Off jest wskazywane przez pełny znak brajlowski w pierwszej komórce, skrajnie, z lewej strony monitora. Dwa pełne znaki brajlowskie wskazują slow, trzy pełne znaki brajlowskie wskazują medium a cztery pełne znaki wskazują fast. Domyślnie urządzenie jest ustawione na opcję slow, na którą wskazują dwa pełne znaki brajlowskie.

Opóźnienie usypiania monitora

Ta opcja pozwala określić czas bezczynności, po którym monitor przechodzi w stan uśpienia. Do wyboru jest: 5, 15, 30 lub 45 minut bezczynności, po których monitor przechodzi w stan uśpienia. 5 minut jest wskazywane przez punkty 2-6, 15 przez punkt 2 oraz punkty 2-6, 30 przez punkty 2-5 i punkty 3-5-6 i 45 minut przez punkty 2-5-6 oraz punkty 2-6.

Przegląd poleceń klawiszowych monitora Fokus

Sekcja ta opisuje polecenia klawiszowe przypisane do JAWS i monitora brajlowskiego Fokus. Polecenia zostały podzielone na klawisze modyfikujące, klawisze funkcyjne, klawisze specjalne, polecenia nawigacyjne, klawisze szybkiej nawigacji Microsoft Word, polecenia do zaznaczania tekstu, polecenia brajlowskie, polecenia Windows, polecenia do zaznaczania, polecenia JAWS, funkcje kursorów i funkcje narzędziowe. Polecenia monitora Fokus konsekwentnie bazują na poleceniach JAWS i Windows. Jeżeli znają Państwo polecenia klawiszowe JAWS i Windows, polecenia monitora Fokus będą bardzo łatwe do nauczenia. Podobnie, jeżeli znają Państwo polecenia monitora Fokus, łatwo będzie nauczyć się poleceń JAWS i Windows.

Wymienione tutaj skróty klawiszowe są przeznaczone dla JAWS w wersji 12 i późniejszych Aby zobaczyć skróty klawiszowe Fokus dla wcześniejszych wersji JAWS, prosimy odwiedzić [stronę z dokumentacją Freedom Scientific Braille Displays](#).

Uwaga: Niektóre z poniższych poleceń dublują funkcje przycisków przewijania, belek, i przycisków wyboru omówionych wcześniej w tym podręczniku.

Klawisze modyfikujące

Klawisze modyfikatorów można używać, aby symulować polecenia, których składnikami są **CTRL**, **ALT**, **Klawisz WINDOWS**, **SHIFT** lub **Klawisz JAWS (INSERT)**. Aby użyć modyfikatorów, przy wpisywaniu skrótów, prosimy wykonać następujące czynności:

1. Aby skorzystać z modyfikatorów, prosimy przytrzymać **AKORD 8 PUNKT** i wcisnąć kombinację odpowiadającą wybranemu modyfikatorowi. Skróty modyfikatorów zostały wymienione w poniższej tabeli.
2. Gdy wybiorą Państwo już modyfikator, prosimy zwolnić klawisze i wcisnąć resztę skrótu klawiszowego. Na przykład, aby wykonać skrót **CTRL+SHIFT+V**, naciskają Państwo **AKORD PUNKTY 3-7-8**, zwalniają te klawisze i naciskają **V (PUNKTY 1-2-3-6)**.

Klawisze modyfikujące	
Nazwa klawisza	Kombinacja klawiszowa
Klawisze funkcyjne(F1 do F12) aby uzyskać więcej informacji, zobacz	PUNKT 1

opis	Klawisze funkcyjne.	
INSERT		PUNKT 2
CTRL		PUNKT 3
Klawisz WINDOWS		PUNKT 4
Klawisz JAWS		PUNKT 5
ALT		PUNKT 6
Shift		PUNKT 7

Klawisze funkcyjne

Aby symulować klawisze funkcyjne (od **F1** do **F12**), prosimy nacisnąć **AKORD PUNKTY 1-8**, a następnie literę od **A** do **L** (odpowiadają one liczbom od 1 do 12). Na przykład, aby symulować klawisz **F6**, prosimy nacisnąć **AKORD PUNKTY 1-8**, następnie **F (PUNKTY 1-2-4)**. Jeżeli klawisz funkcyjny stanowi składnik skrótu klawiszowego, dodajemy odpowiednie modyfikatory przytrzymując **AKORD PUNKTY 1-8**. Na przykład, aby symulować skrót **INSERT+F2**, naciskamy **AKORD PUNKTY 1-2-8**, następnie **B (PUNKTY 1-2)**.

Klawisze specjalne

Tego typu skrótów klawiszowych używamy do symulacji klawiszy, których nie ma na klawiaturze brajlowskiej monitora Focus. Można je łączyć z opisanymi wcześniej klawiszami modyfikatorów. Znaki interpunkcyjne oraz pozostałe symbole, będą wprowadzane przy użyciu ich odpowiedników w skrótach brajlowskich, jeśli translacja skrótów brajlowskich jest ustawiona na Wejście i wyjście. Dla Państwa wygody, przedstawione zostały zarówno skróty klawiszowe jak i wzorce punktowe. Jeśli odpowiednik punktowy nie jest dostępny, to w komórce tabeli pojawia się myślnik.

Klawisze specjalne		
Nazwa klawisza	Kombinacja klawiszy	Wzorzec punktowy
ESC	PRAWY SHIFT+PUNKT 1 lub AKORD Z	Prawy SHIFT+PUNKT 1 lub AKORD PUNKTY 1-3-5-6
ALT	PRAWY SHIFT+PUNKT 2	-
Klawisz menu kontekstowego	PRAWY SHIFT+PUNKT 2 AKORD	-
NUMERYCZNA GWIAZDKA	PRAWY SHIFT+PUNKT 3	-
Klawisz WINDOWS	PRAWY SHIFT+PUNKT 4	-
NUMERYCZNY SLASH	PRAWY SHIFT+PUNKT 7	PRAWY SHIFT+PUNKT 7
CAPS LOCK	PRAWY SHIFT+PUNKT 7 AKORD	PRAWY SHIFT+PUNKT 7 AKORD
NUMERYCZNY PLUS	PRAWY SHIFT+PUNKT 8	-
BACKSPACE	PUNKT 7	-
ENTER	PUNKT 8	-
CTRL+BACKSPACE	AKORD PUNKTY 1-2-3-4-5-6-7	-

TAB	AKORD PUNKTY 4-5	-
SHIFT+TAB	AKORD B	AKORD PUNKTY 1-2
HOME	AKORD K	AKORD PUNKTY 1-3
END	AKORD PUNKTY 4-6	-
PAGE UP	LEWY WYBÓR+BELKA W GÓRĘ lub PRAWY WYBÓR+BELKA W GÓRĘ lub AKORD PUNKTY 2-3-7	-
PAGE DOWN	LEWY WYBÓR+BELKA W DÓŁ lub PRAWY WYBÓR+BELKA W DÓŁ lub AKORD PUNKTY 5-6-7	-
DELETE	AKORD FOR	AKORD PUNKTY 1-2-3-4-5-6
RÓWNE	PUNKTY 2-3-5-6	-
PRAWY NAWIAS KWADRATOWY	PUNKTY 2-3-4-5-6	-
LEWY NAWIAS KWADRATOWY	PUNKTY 1-2-3-5-6	-
BACKSLASH	PUNKTY 1-2-5-6-7	-
SLASH	PUNKTY 3-4	-
PRAWY NAWIAS	PUNKTY 2-3-4-5-6	-
APOSTROF	PUNKT 3	-
MYŚLNIK	PUNKTY 3-6	-
PRIM	PUNKT 4	-
KROPKA	PUNKT 3	-
ŚREDNIK	PUNKTY 2-3	-
PRZECINEK	PUNKT 2	-

Polecenia nawigacyjne

Tych skrótów używamy do wywoływania poleceń nawigacyjnych JAWS. W tabeli zostały przedstawione zarówno skróty klawiszowe jak i wzorce punktowe. Jeśli odpowiednik punktowy nie jest dostępny, to w komórce tabeli pojawia się myślnik.

Polecenia do nawigacji		
Opis	Kombinacja klawiszy	Wzorzec punktowy
Czytaj poprzedni znak	PUNKT 3 AKORD	-
Czytaj następny znak	PUNKT 6 AKORD	-
Czytaj znak	PUNKTY 3-6 AKORD	-
Czytaj poprzednie słowo	PUNKT 2 AKORD	-
Czytaj następne słowo	PUNKT 5 AKORD	-
Czytaj słowo	PUNKTY 2-5 AKORD	-

Czytaj poprzednią linię	AKORD PUNKT 1 lub LEWA BELKA W GÓRĘ	-
Czytaj następną linię	AKORD PUNKT 4 lub LEWA BELKA W DÓŁ	-
Czytaj linię	C AKORD	PUNKTY 1-4 AKORD
Czytaj poprzednie zdanie	LEWY SHIFT+PRAWA BELKA W GÓRĘ	-
Czytaj następne zdanie	LEWY SHIFT+PRAWA BELKA W DÓŁ	-
Czytaj zdanie	LEWY SHIFT+PRAWY SHIFT+C	LEWY SHIFT+PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-4
Czytaj poprzedni akapit	PRAWY SHIFT+LEWA BELKA W GÓRĘ	-
Czytaj następny akapit	PRAWY SHIFT+LEWA BELKA W DÓŁ	-
Czytaj akapit	LEWY SHIFT+PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-3-5-6-7- 8	-
Przejdź na początek pliku	L AKORD	PUNKTY 1-2-3 AKORD
Przejdź na koniec pliku	PUNKTY 4-5-6 AKORD	-
Czytaj do kursora	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-7	-
Czytaj od kursora	PRAWY SHIFT+PUNKTY 6-8	-
Czytaj wszystko	AKORD PUNKTY 1-2-4-5- 6	-
Powiedz Pierwszą linię aktywnego okna	LEWA BELKA W GÓRĘ+PRAWA BELKA W GÓRĘ	-
Powiedz ostatnią linię aktywnego okna	LEWA BELKA W DÓŁ+PRAWA BELKA W DÓŁ	-
Poprzednie okno dokumentu	PUNKTY 2-3 AKORD	-
Następne okno dokumentu	PUNKTY 5-6 AKORD	-
Otwórz listę	LEWY SHIFT+PRAWA BELKA W DÓŁ	-
Zamknij listę	LEWY SHIFT+PRAWA BELKA W GÓRĘ	-
Wyjdź z trybu formularzy	AKORD XD	PUNKTY 1-3-4-6 AKORD
Czytaj etykietę i tekst okna	G AKORD	PUNKTY 1-2-4-5 AKORD

Klawisze szybkiej nawigacji w Microsoft Word

Tych skrótów klawiszowych używamy do nawigacji po dokumentach programu Microsoft Word. Klawisze szybkiej nawigacji muszą zostać uaktywnione w celu funkcjonowania poleceń (**AKORD PUNKT 8, PUNKT 2** po czym **PUNKTY 1-3-5-6**). Prosimy zwrócić uwagę, że można dodać **PUNKT 7** do większości skrótów w tabeli poniżej, aby przechodzić do poprzedniego elementu tego typu w dokumencie. W tabeli zostały przedstawione zarówno skróty klawiszowe jak i wzorce punktowe. Jeśli odpowiednik punktowy nie jest dostępny, to w komórce tabeli pojawia się myślnik.

Klawisze szybkiej nawigacji w Microsoft Word		
Opis	Kombinacja klawiszowa	Wzorzec punktowy
Następna zakładka	B	PUNKTY 1-2
Następny komentarz	C	PUNKTY 1-4
Następny przypis końcowy	E	PUNKTY 1-5
Następne pole formularza	F	PUNKTY 1-2-4
Następna grafika	G	PUNKTY 1-2-4-5
Następny nagłówek	H	PUNKTY 1-2-5
Następny przypis dolny	O	PUNKTY 1-3-5
Następny akapit	P	PUNKTY 1-2-3-4
Poprzedni akapit	P+PUNKT 7	PUNKTY 1-2-3-4-7
Następna sekcja	S	PUNKTY 2-3-4
Następna tabela	T	PUNKTY 2-3-4-5
Następna strona	SPACJA	-
Poprzednia strona	BACKSPACE	PUNKT 7

Polecenia do zaznaczania tekstu

Tych skrótów używamy do wykonywania różnych poleceń przy zaznaczaniu tekstu. W tabeli zostały przedstawione zarówno skróty klawiszowe jak i wzorce punktowe. Jeśli odpowiednik punktowy nie jest dostępny, to w komórce tabeli pojawia się myślnik.

Polecenia do zaznaczania tekstu		
Opis	Kombinacja klawiszowa	Wzorzec punktowy
Zaznacz poprzedni znak	PUNKTY 3-7 AKORD	-
Zaznacz następny znak	PUNKTY 6-7 AKORD	-
Zaznacz poprzednie słowo	PUNKTY 2-7 AKORD	-
Zaznacz następne słowo	PUNKTY 5-7 AKORD	-
Zaznacz poprzednią linię	PUNKTY 1-7 AKORD	-
Zaznacz następną linię	PUNKTY 4-7 AKORD	-
Zaznacz poprzedni ekran	LEWY SHIFT+K	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-3
Zaznacz następny ekran	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-	-

	6	
Zaznacz od początku linii	K+AKORD PUNKT 7	PUNKTY 1-3-7 AKORD
Zaznacz do końca linii	PUNKTY 4-6-7 AKORD	--
Zaznacz od początku	L+AKORD PUNKT 7	AKORD PUNKTY 1-2-3-7
Zaznacz do końca	AKORD PUNKTY 4-5-6-7	-
Idź na Początek Linii	BELKA W GÓRĘ+PRZYCISK PRZEWIJANIA	-
Idź na Koniec Linii	BELKA W DÓŁ+PRZYCISK PRZEWIJANIA	-

Zaznaczanie przy użyciu klawiszy przywoływania kursora

Aby zaznaczyć tekst przy pomocy przycisków przywoływania, prosimy nacisnąć i przytrzymać LEWY SHIFT, następnie wcisnąć przycisk przywoływania nad miejscem, w którym chcemy rozpocząć zaznaczanie. Prosimy zwolnić oba przyciski. Następnie przejść do miejsca, w którym chcemy zakończyć zaznaczanie, nacisnąć w tym miejscu LEWY SHIFT plus przycisk przywoływania kursora. Z punktu startowego do punktu końcowego można przechodzić używając dowolnych poleceń do nawigacji, nawet przycisków nawigacyjnych, jednak jeżeli okno zawierające tekst zostanie przewinięte, wpłynie to na zaznaczanie informacji.

Polecenia brajlowskie

Tych skrótów używamy do konfiguracji różnych funkcji brajlowskich. W tabeli zostały przedstawione zarówno skróty klawiszowe jak i wzorce punktowe.

Polecenia brajlowskie		
Opis	Kombinacja klawiszowa	Wzorzec punktowy
Początek dokumentu	L AKORD	PUNKTY 1-2-3 AKORD
Koniec dokumentu	PUNKTY 4-5-6 AKORD	PUNKTY 4-5-6 AKORD
Dostosuj oznajmianie w brajlu (JAWS 12 i późniejsze)	AKORD PUNKTY 2-3-8 po czym PUNKTY 1-2	AKORD PUNKTY 2-3-8 po czym PUNKTY 1-2
Poziom 2 rozwiń bieżące słowo	T AKORD	AKORD PUNKTY 2-3-4-5
Translacja drugiego stopnia	AKORD PUNKTY 1-2-4-5- 7	AKORD PUNKTY 1-2-4-5-7
Przełącz znaki i atrybuty	CH Znak AKORD	PUNKTY 1-6 AKORD
Przełącz pomiędzy trybami Liniowym, Strukturalnym, Atrybutów oraz Historii Mowy.	M AKORD	PUNKTY 1-3-4 AKORD
Przełącz brajl 8/6-punktowy	8 AKORD	PUNKTY 2-3-6 AKORD
Zmień kształt kursora	Znak SH AKORD	PUNKTY 1-4-6 AKORD

Ogranicz kursor brajlowski	R AKORD	AKORD PUNKTY 1-2-3-5
Powtórz ostatni komunikat błyskawiczny	AKORD F	PUNKTY 1-2-4 AKORD

Polecenia Windows

Tych skrótów używamy do podstawowych funkcji edycji w Windows.

Polecenia Windows		
Opis	Znak brajlowski	Wzorzec punktowy
ALT+TAB	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-5	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-5
Wklej ze Schowka	LEWY SHIFT+V	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3-6
Kopiuj do Schowka	LEWY SHIFT+C	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-4
Wytnij i wklej do schowka	LEWY SHIFT+X	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-3-4-6
Cofnij	LEWY SHIFT+Z	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-3-5-6
Kasuj	LEWY SHIFT+D	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-4-5

Polecenia do zaznaczania

Tych skrótów używamy do zaznaczania znaków, linii i innych elementów strony.

Polecenia do zaznaczania		
Opis	Znak brajlowski	Wzorzec punktowy
Zaznacz następny znak	LEWY SHIFT+PUNKT 6	LEWY SHIFT+PUNKT 6
Zaznacz poprzedni znak	LEWY SHIFT+PUNKT 3	LEWY SHIFT+PUNKT 3
Zaznacz następną linię	LEWY SHIFT+PUNKT 4	LEWY SHIFT+PUNKT 4
Zaznacz poprzednią linię	LEWY SHIFT+PUNKT 1	LEWY SHIFT+PUNKT 1
Zaznacz do końca linii	LEWY SHIFT+PUNKT 5	LEWY SHIFT+PUNKT 5
Zaznacz od początku linii	LEWY SHIFT+PUNKT 2	LEWY SHIFT+PUNKT 2
Zaznacz od początku	LEWY SHIFT+L	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3
Zaznacz do końca	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-5-6	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-5-6
Zaznacz następny ekran	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-6	LEWY SHIFT+PUNKTY 4-6
Zaznacz poprzedni ekran	LEWY SHIFT+K	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-3

Zaznacz wszystko	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3-4-5-6	LEWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3-4-5-6
Wybierz ramkę	PRAWY SHIFT+9	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-5
Wybierz nagłówek	PRAWY SHIFT+6	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-3-5
Wybierz łącze	PRAWY SHIFT+7	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-3-5-6

Polecenia JAWS

Tych skrótów używamy do wykonywania niektórych zwykłych poleceń JAWS.

Polecenia JAWS		
Opis	Znak brajlowski	Wzorzec punktowy
Okno JAWS	PRAWY SHIFT+J	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-4-5
Szybkie ustawienia (JAWS 13 lub późniejsze) lub Dostosuj oznajmianie JAWS (JAWS 12 lub wcześniejsze)	PRAWY SHIFT+V	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3-6
Otwórz listę zadań	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-5-6	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-5-6
Lista ikon w zasobniku systemowym	PRAWY SHIFT+K	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-3
Podaj Czas systemowy	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-3
Przeciągnij i upuść	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-7 AKORD	-
Odśwież ekran	PRAWY SHIFT+Z	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-3-5-6
Czytaj rodzaj czcionki	PRAWY SHIFT+F	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-4
Pomoc skrótów Windows	PRAWY SHIFT+W	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-4-5-6
Czytaj bieżące okno	PRAWY SHIFT+B	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2
Domyślny przycisk okna	PRAWY SHIFT+E	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-5
Zamknij JAWS	PRAWY SHIFT+4	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-5-6
Wybierz profil głosowy	PRAWY SHIFT+S	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-3-4

Polecenia kursorów

Tych skrótów używamy do wyboru kursorów do nawigacji.

Funkcje kursorów		
Opis	Znak brajlowski	Wzorzec punktowy
Kursor JAWS	AKORD J	PUNKTY 2-4-5 AKORD
Kursor PC	P AKORD	AKORD PUNKTY 1-2-3-4
Przywołaj JAWS do PC	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-6 (Znak MINUS)	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-6
Przywołaj PC do JAWS	PRAWY SHIFT+Znak ING (Znak PLUS)	PRAWY SHIFT+PUNKTY 3-4-6
Brail podąża za aktywnym kursorem	PUNKTY 1-2-6 AKORD	PUNKTY 1-2-6 AKORD
Aktywny podąża za Brajlowskim	PUNKTY 1-2-7 AKORD	PUNKTY 1-2-7 AKORD
Przywołaj Wirtualny Kursor do Kursora PC	LEWY SHIFT+PUNKTY 3-4-6	LEWY SHIFT+PUNKTY 3-4-6
Przywołaj Wirtualny Kursor do Kursora PC	LEWY SHIFT+PUNKTY 3-6	LEWY SHIFT+PUNKTY 3-6

Funkcje narzędziowe

Tych skrótów używamy do ogólnych funkcji narzędziowych.

Funkcje narzędziowe		
Opis	Znak brajlowski	Wzorzec punktowy
Uruchom Menedżera JAWS	PRAWY SHIFT+2	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-3
Ustaw Lewy Górny Róg Ramki	PRAWY SHIFT+Znak OW	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-4-6
Ustaw Prawy Dolny Róg Ramki	PRAWY SHIFT+Znak ER	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-4-5-6
Etykietowanie Grafiki	PRAWY SHIFT+G	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-4-5
JAWS Znajdź	PRAWY SHIFT+F AKORD	PRAWY SHIFT+PUNKTY 1-2-4 AKORD
JAWS Znajdź następny	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-5	PRAWY SHIFT+PUNKTY 2-5

Warunki środowiskowe

Przechowywanie

Temperatura 0 do 45 st. C (32 do 113 st. F)
Wilgotność 80% RH bez skraplania

Działanie

Temperatura 5 do 35 st. C (40 do 95 st. F)
Wilgotność 60% RH bez skraplania

Tryb diagnostyczny

Monitor brajlowski Focus posiada wbudowany test diagnozujący przyciski przywoływania kursora, wyświetlacz brajlowski, przyciski nawigacyjne, przyciski trybu, klawisze brajlowskie, przyciski przewijania, belki i przyciski wyboru.

Przed wejściem do trybu diagnostycznego, prosimy odłączyć monitor Focus od komputera i upewnić się, że zasilanie zostało wyłączone.

Wchodzenie i wychodzenie do/z trybu diagnostycznego

Prosimy nacisnąć jednocześnie dwa skrajne przyciski przywoływania kursora z lewej strony monitora (nad komórkami pierwszą i drugą), w trakcie naciskania przycisku zasilania. Zostanie wyświetlony tekst "press cr key/nav/panel keys", aby zasygnalizować, że tryb diagnostyczny został uruchomiony.

Prosimy ponownie nacisnąć sam przycisk zasilania, aby wyjść z trybu diagnostycznego.

Test przycisków przywoływania

Test przycisków przywoływania umożliwia sprawdzenie, czy każdy z przycisków przywoływania na monitorze działa poprawnie. Prosimy nacisnąć dowolny z przycisków przywoływania kursora, aby uaktywnić wszystkie punkty w komórce znajdującej się pod tym przyciskiem.

Test wyświetlania/czyszczenia

Zanim rozpoczniemy test, należy koniecznie odłączyć monitor brajlowski Focus 14 Blue od komputera i upewnić się, że zasilanie jest wyłączone. Test wyświetlania jest używany do sprawdzenia, czy każdy pin monitora brajlowskiego może być aktywowany. Test wyświetlania pozwala również wyczyścić monitor brajlowski. Przy wciśniętych dwóch skrajnych przyciskach przywoływania z prawej strony monitora, naciśnij jednocześnie przycisk zasilania. Czynność ta spowoduje przygotowanie wszystkich komórek do czyszczenia. Prosimy użyć miękkiej nawilżonej izopropylowym alkoholem ściereczki. Prosimy nie używać żadnych innych substancji do czyszczenia komórek.

W tym trybie, wciśnięcie lewego lub prawego przycisku nawigacyjnego w dół, spowoduje, że wszystkie komórki zostaną dezaktywowane. Naciśnięcie lewego lub prawego przycisku nawigacyjnego w górę, spowoduje ponowną aktywację wszystkich komórek.

Naciśnięcie lewego lub prawego przycisku trybu, spowoduje przełączanie wysuwania punktów komórek w górę i w dół. Aby zatrzymać tę czynność, prosimy nacisnąć ponownie przycisk trybu.

Test klawiszy i elementów sterujących

Test klawiszy i elementów sterujących pozwala sprawdzić, czy wszystkie klawisze i kontrolery działają poprawnie. Po wejściu do trybu diagnostycznego, można rozpocząć test, naciskając dowolny klawisz lub element sterujący, spośród wymienionych w tabeli poniżej. Monitor brajlowski zasygnalizuje każdy naciśnięty klawisz. Prosimy zapoznać się z poniższą tabelą, aby uzyskać informacje na temat pozycji punktu odpowiadającej danemu klawiszowi. Prosimy nacisnąć każdy z klawiszy i elementów kontrolnych by sprawdzić, czy jest wyświetlana właściwa odpowiedź.

Klawisz	Wyświetla
PUNKT 1	1
PUNKT 2	2
PUNKT 3	3
PUNKT 4	4
PUNKT 5	5
PUNKT 6	6
PUNKT 7	7
PUNKT 8	8
LEWY SHIFT	kls
PRAWY SHIFT	krs
SPACJA	ksp
LEWY PRZYCISK PRZEWIJANIA	pl
PRAWY PRZYCISK PRZEWIJANIA	pr
LEWY KLAWISZ WYBORU	sl
PRAWY KLAWISZ WYBORU	sr
LEWY PRZYCISK TRYBU	nml
LEWY PRZYCISK NAWIGACYJNY W GÓRĘ	nlu
LEWY PRZYCISK NAWIGACYJNY W DÓŁ	NLD
PRAWY PRZYCISK TRYBU	nmr
PRAWY PRZYCISK NAWIGACYJNY W GÓRĘ	nru
PRAWY PRZYCISK NAWIGACYJNY W DÓŁ	nrd
LEWA BELKA W GÓRĘ	rlu
LEWA BELKA W DÓŁ	rld
PRAWA BELKA W GÓRĘ	rru
PRAWA BELKA W DÓŁ	rrd

Tryb informacyjny baterii

Przed wejściem do tego trybu, prosimy odłączyć monitor Focus od komputera i upewnić się, że zasilanie zostało wyłączone. Prosimy wcisnąć przycisk zasilania razem z przyciskiem przywoływania nad drugą komórką. Focus wyświetli rozszerzone informacje na temat wbudowanej baterii.

Rozwiązywanie problemów

Problem	Rozwiązanie
Monitor się nie włącza.	Prosimy naładować akumulator, używając dołączonej ładowarki lub podłączając monitor Focus do komputera kablem USB. Zawsze po podłączeniu do USB, monitor powinien się włączyć. Jeśli monitor nie jest podłączony do USB, prosimy się upewnić, że przycisk zasilania został wciśnięty (należy przytrzymać przycisk przez co najmniej trzy sekundy).
Bateria nie jest ładowana lub ładowanie trwa dłużej niż oczekiwano.	Prosimy upewnić się, że Focus Blue jest ładowany przy użyciu dostarczonej przez Freedom Scientific ładowarki. Ładowanie baterii przy pomocy dostarczonej ładowarki, zajmuje maksymalnie trzy godziny. Jeśli ładują Państwo Focus, korzystając z podłączenia do komputera przy pomocy USB, to ładowanie zajmie więcej czasu. Aby sprawdzić czy Focus jest ładowany poprawnie, prosimy nacisnąć przycisk zasilania, aby wyświetlić informacje o stanie monitora Focus.
Dodatkowe punkty pojawiają się na wyświetlaczu, punkty są sklejone.	Wyczyść monitor, aktywując uprzednio tryb diagnostyczny przeznaczony do testu wyświetlania, następnie użyj miękkiej ściereczki, nasączonej alkoholem izopropylenowym, aby oczyścić komórki. Aby uzyskać więcej informacji, prosimy zapoznać się z sekcją Test wyświetlania/czyszczenia.
Monitor Focus nie komunikuje się z komputerem.	Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 11 lub późniejszej, prosimy upewnić się, że JAWS jest prawidłowo zainstalowany na Państwa komputerze. Aby uzyskać więcej informacji na temat konfiguracji połączenia USB lub Bluetooth, prosimy zajrzeć do sekcji Dodanie wsparcia JAWS do monitora Focus. Jeśli używają Państwo JAWS w wersji 10 lub wcześniejszej, lub aplikacji typu Screen Reader firm trzecich, należy zainstalować sterownik z płyty CD Focus Companion, zanim będą Państwo mogli używać monitora.